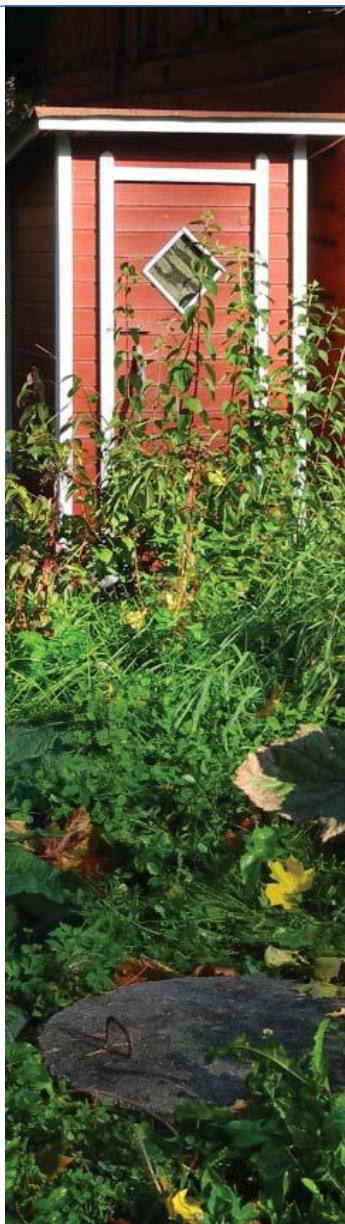

KVVY

KVVY:n jätevesineuvontatyö Pirkanmaalla 2012-2016

Yhteenveto

Lauri Sillantie 2017

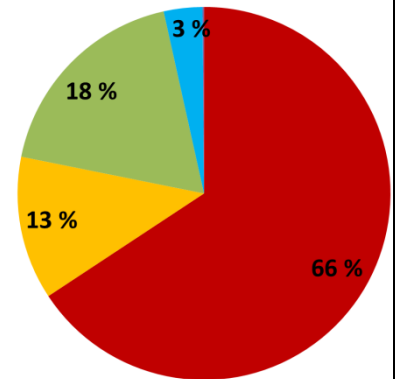
Tekijä	KVVY ry, Lauri Sillantie
Otsikko	KVVY:n jätevesineuvontatyö Pirkanmaalla 2012-2016, yhteenveto
Hankeaika	2012-2016
Hankealue	Pirkanmaa
Rahoitus	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tiivistelmä

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY) on tehnyt jätevesineuvontaa Pirkanmaalla Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen rahoituksella vuosina 2012–2016. Neuvonta oli jatkoa yhdistyksen Maaseuturahaston rahoituksella tekemälle neuvonnalle. Lisäksi yhdistys on tehnyt jätevesineuvontaa myös Hämeessä. Vuoden 2016 loppuun mennessä yhdistys on antanut kiinteistökohtaista jätevesineuvontaa kaikkiaan yli 8100 kiinteistöllä, joista yli 4300 käyntiä Pirkanmaan ELY-keskuksen rahoituksella. Lisäksi Pirkanmaalla on vuosina 2012–2016 pidetty yli 50 yleisneuvontatilaisuutta, jotka ovat tavoittaneet yli 1300 kiinteistönomistajaa. Hankkeet ovat myös tuottaneet arvokasta vesihuoltotietoutta mm. viranomaiskäyttöön. Tähän raporttiin on koottu yhteenveto jätevesijärjestelmien tilasta kiinteistökohtaisten neuvontakäyntien pohjalta.

Neuvontahankkeet keskittyivät rahoituspäätösten mukaisesti pääasiassa kiinteistökohtaisen neuvontatyön tekemiseen. Yleisneuvontaa ja tiedotusta on tehty tarpeen mukaan. Neuvontakäyntiä tarjottiin vuosina 2012–2016 6875 kiinteistölle, joista 4364 (63 %) otti käynnin vastaan. Hankkeiden rahoituspäätösten mukainen neuvontatavoite, 3550 käyntiä, ylitettiin selkeästi.

Käydyistä kiinteistöistä 89 prosenttia oli vakituisesti asuttuja. Loput olivat loma-asuntoja ja muita kohteita. Vakituksilla asunnoilla vessavedet käsiteltiin yleisimmin pelkästään saostussäiliöissä tai imeyttämällä maahan. 21 % kiinteistöistä oli erillisviemäröityjä. Neuvontakäynneillä todettiin, että 66 prosenttia vakituisten asuntojen 3883 arvioidusta jätevesijärjestelmästä vaatii saneerausta. 13 prosenttia kiinteistöistä selviää pienillä järjestelmän parannustoimilla ja 18 prosentilla järjestelmä on jo nykyisellään kunnossa. Vähäisen vedenkäytön piiriin kuului 3 prosenttia vakituksista asuinkiinteistöistä. Pohjavesialueiden jätevesijärjestelmistä 82 prosenttia ja ranta-alueiden jätevesijärjestelmistä 57 prosenttia arvioitiin neuvontakäynnillä kokonaan uusimista vaativiksi.

Aineiston perusteella jätevesijärjestelmän toimivuus on vahvasti linkittynyt järjestelmän ikään. Lähes kaikki ennen vuotta 1990 rakennetut järjestelmät todettiin neuvontakäynnillä riittämättömiksi. Myös 1990-luvulla rakennetut järjestelmät ovat jo suurelta osin uusimiskunnossa, mutta toimiviakin järjestelmiä oli jonkin verran. 2000-luvun järjestelmät todettiin pääsääntöisesti toimiviksi.

Vuosittaiset yhteenvedot haja-asutuskiinteistöjen vesihuollon tilasta ja hankkeiden toimista sekä muut hankkeiden tuottamat materiaalit löytyvät KVVY:n nettisivuilta kvvy.fi/jatevesi.

SISÄLTÖ

1.	JOHDANTO	1
2.	TIEDOTUS- JA YLEISNEUVONTATOIMET	2
3.	KIIINTEISTÖKOHTAINEN NEUVONTA.....	2
3.1	Toimintamalli	2
3.2	Yhteenvedo vuosien 2012–2016 neuvontatyöstä	4
3.3	Yhteenvedo kiinteistöjen vesihuoltojärjestelmistä	5
3.4	Jätevesijärjestelmien uusimistarve ja suositukset	7
4.	YLEISEMMÄT TARKASTELUT	9
4.1	Jätevesijärjestelmien toimivuus suhteessa ikään	9
4.2	Erityisalueiden jätevesijärjestelmät	11

LIITTEET:

- Liite 1. Kartta neuvontakäyntien jakautumisesta kunnittain
- Liite 2. Kiinteistölle lähetettävä tiedotekirje
- Liite 3. Kiinteistöllä täytettävä tietojenkeruulomake
- Liite 4. Kiinteistölle jätettävä arvio neuvontakäynnistä
- Liite 5. Kuntayhteenvedon esimerkki

1. JOHDANTO

Yhtenäinen haja-asutusalueen jätevesien käsittelyä koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 2004. Tavoitteena oli yhtenäistää kirjavaa alueellista säätelyä sekä parantaa ympäristön ja vesistöjen tilaa tehostamalla jätevesien käsittelyä haja-asutusalueella. Uudisrakentamiseen asetusta talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003) ryhdyttiin soveltamaan heti ja vanhoille järjestelmille annettiin kymmenen vuoden siirtymäkausi. Melko pian voimaantulon jälkeen asetuksen puhdistusvaatimuksista heräsi mediassa vilkasta keskustelua, minkä lisäksi myös jätevesijärjestelmien toimivuudesta esitettiin erilaisia näkemyksiä. Myöskään vanhojen kiinteistöjen saneeraukset eivät edenneet odotetulla tavalla. Keskustelun pohjalta asetuksen vaatimuksia lievennettiin ensin vuonna 2011 ja uudelleen keväällä 2017. Vanhojen kiinteistöjen saneerausaikataulun alkuperäistä takarajaa on myös siirretty useaan otteeseen.

Asukkaille kokonaistilanne on näyttäytynyt hyvin hämmentävänä. Yksittäisen kiinteistönomistajan oli vaikea osata soveltaa asetuksen vaatimuksia sekä päättää mitä omalla kiinteistöllä olisi järkevintä tehdä ja missä vaiheessa. Lisäksi asetuksen alkuvaiheen markkinavetoisessa tilanteessa puolueettoman tiedon löytäminen osoittautui hankalaksi ja riippumattoman neuvontatahon tarvetta tuntui vahvasti olevan.

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVY) on tehnyt puolueetonta jätevesineuvontaa Pirkanmaalla Pirkanmaan ELY-keskuksen rahoituksella vuosina 2012–2016. Neuvonta oli jatkoa yhdistyksen Maaseuturahaston rahoituksella tekemälle neuvonnalle, jota tehtiin vuosina 2008–2011. Lisäksi yhdistys on tehnyt jätevesineuvontaa myös Hämeessä Hämeen ELY-keskuksen rahoituksella vuosina 2013–2016. Vuoden 2016 loppuun mennessä yhdistys on antanut kiinteistökohtaista jätevesineuvontaa kaikkiaan yli 8100 kiinteistöllä, joista yli 4300 käyntiä Pirkanmaan ELY-keskuksen rahoituksella. Lisäksi Pirkanmaalla on vuosina 2012–2016 pidetty yli 50 yleisneuvontatilaisuutta, jotka ovat tavoittaneet yli 1300 kiinteistönomistajaa.

Neuvontatyöstä on julkaistu vuosittain sekä väli- että loppuraportti. Raporteissa on käyty hyvinkin yksityiskohtaisesti läpi neuvottujen kiinteistöjen vesihuollon tila, neuvojen arvio järjestelmän saneeraustarpeista ja neuvojen saneeraussuosituksset. Raportteihin ja muuhun hankkeiden tuottamaan materiaaliin voi tutustua yhdistyksen nettisivuilla osoitteessa kvvy.fi/jatevesijulkaisut.

Tähän raporttiin on koottu lyhyt yhteenveto jätevesijärjestelmien tilasta neuvontakäyntien tiedon perusteella ja lisäksi tehty yleisempiä tarkasteluja, joihin suurempi aineisto antoi mahdollisuuden. Tarkastelut perustuvat neuvojen neuvontakäynneillä kirjaamiin tietoihin. Aineistolle ei ole tehty paikkatietoon perustuvia tarkasteluja, koska järjestelmien tarkkaa sijaintitietoa ei ole neuvontakäynneillä kirjattu. Pirkanmaan ELY-keskus on kuitenkin vienyt kiinteistöjen sijainnit kartalle osoite-tietojen perusteella. Kartta neuvontakäyntien sijoittumisesta kuntiin löytyy liitteestä 1.

2. TIEDOTUS- JA YLEISNEUVONTATOIMET

Neuvontahankkeet ovat keskittyneet rahoituspäätösten mukaisesti pääasiassa kiinteistökohtaisen neuvontatyön tekemiseen. Yleisneuvontaa ja tiedotusta on tehty tarpeen mukaan. Tiedotustoimia on tehty hankkeiden tavoitteita tukevasti ja tiedotustoimet ovat kohdistuneet sekä alueiden asukkaisiin että mediaan. Tiedotustoimet ovat olleet mm. tiedotteita, juttuvinkkejä, lehtijuttuja, esitteitä ja suoria kirjeitä asukkaille ja mm. paikallisille yhdistyksille. Neuvonnasta on tiedotettu myös yhdistyksen sosiaalisen median kanavilla sekä kuntien ja muiden yhteistyötahojen nettisivuilla. Hankkeet ovatkin saaneet hyvin näkyvyyttä alueen tiedotusvälineissä vuosittain.

Kiinteistöllä tapahtuvan neuvonnan lisäksi hankkeet ovat neuvoneet asukkaita sekä hankkeiden järjestämissä yleisötilaisuuksissa että erilaisissa muiden toimijoiden järjestämissä tapahtumissa. Yleisneuvontaa on annettu vuosien 2012–2016 aikana yli 50 tapahtumassa ja niihin on osallistunut yli 1300 haja-asutusalueen asukasta ja mökkiläistä. Lisäksi asukkaita on neuvottu paljon puhelimitse ja sähköpostilla. Tämän lisäksi aikaisemmissa maaseuturahaston hankkeissa on yleisötilaisuuksissa neuvottu Pirkanmaalla lähes 3500 asukasta.

Hankkeet ovat koonneet neuvontatietoa ja hankkeiden tuottamia aineistoja nettisivuille kvvy.fi/hajajatevedet. Lisäksi sivuilta löytyy mm. alueella toimivien jätevesiosaaajien yhteystietoja kuntakohtaisesti.

3. KIINTEISTÖKOHTAINEN NEUVONTA

3.1 Toimintamalli

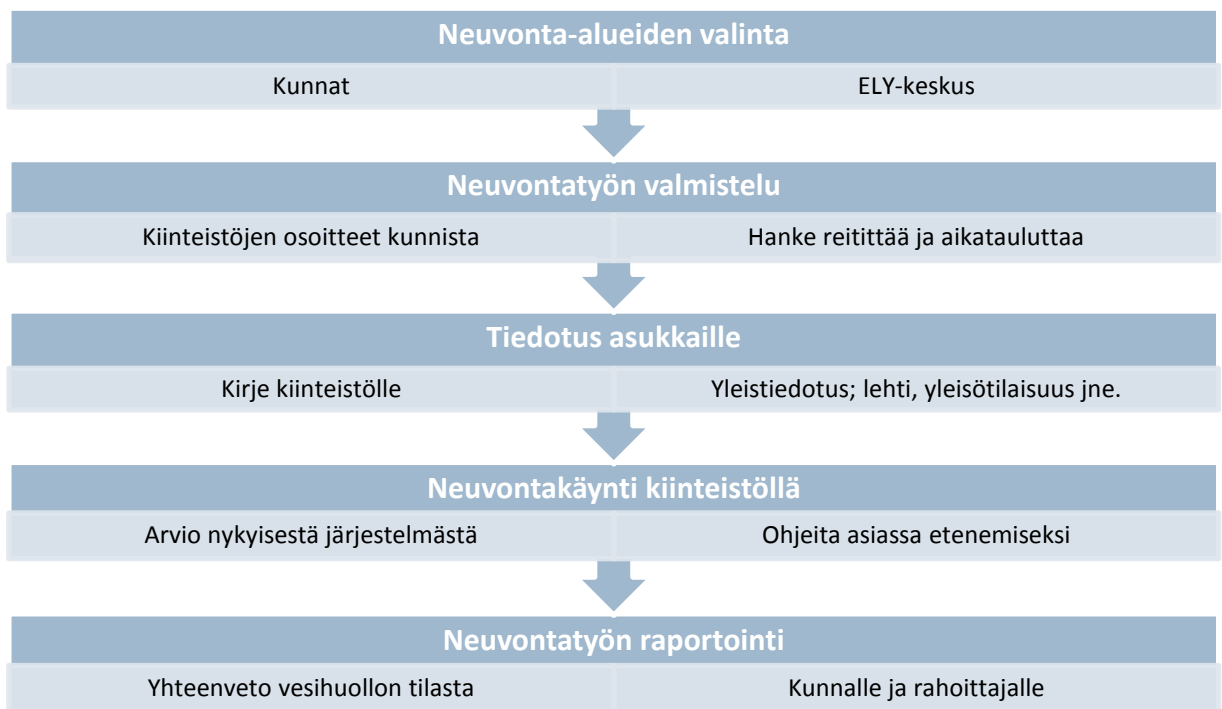
Kiinteistökohtainen neuvontatyö toteutettiin ns. nuohoojamallilla (Kuva 3.1). Vuosittain neuvontahanke aloitettiin neuvottelemalla kuntien kanssa kiinteistökohtaisen neuvonnan tarpeista. Kunnilta pyydettiin osoitetiedot niille viemäriverkoston ulkopuolisille kiinteistöille, joille kunta halusi neuvontakäyntejä kohdistaa. Neuvonta kohdistettiin ensisijaisesti vakituisesti asutuille kiinteistöille.

Ennen neuvontatyön aloittamista ko. alueen jätevesineuvoja piti palaverin kunnan kanssa. Palaverissa käytiin läpi neuvontatyön kulku ja käytettävät dokumentit, neuvontatyön aikataulutus sekä hankealueen raja- ja erityispiirteet. Lisäksi sovittiin neuvontatyön tiedotuskäytännöistä. Kuntaedustajien kanssa käytiin läpi myös kunnan lupakäytännöt ja jätevesijärjestelmiin liittyviä tulkintakysymyksiä.

Varsinainen neuvontakäyntien valmistelu alkoi osoitetiedoston muokkaamisella sekä neuvontakäyntien reitittämällä ja aikatauluttamisella. Tämän jälkeen asukkaille lähetettiin tiedotekirje neuvontakäynnistä (liite 2). Asukkaalla oli mahdollisuus perua neuvontakäynti tai siirtää sitä hänelle paremmin sopivaan ajankohtaan. Mikäli asukas ei ollut paikalla neuvojan tullessa, jätettiin kiinteistölle viesti, jossa kerrottiin neuvojan käyneen ja tarjottiin vielä mahdollisuutta varata uusi neuvonta-aika tai keskustella jätevesiasioista puhelimitse. Uuden neuvonta-alueen alkaessa käynnistettiin myös muu tiedotus kuntapalaverissa sovitun tiedotussuunnitelman mukaisesti. Neuvontatyöstä pyrittiin kertomaan monipuolisesti mm. paikallislehdissä ja kuntien verkkosivuilla.

Neuvontakäynnin aluksi tutustuttiin kiinteistön nykyiseen jätevesijärjestelmään. Tiedot kirjattiin tietojenkeruulomakkeeseen (liite 3). Kiinteistökäynnin havaintojen ja asukkaan kertoman perusteella arvioitiin nykyisen jätevesijärjestelmän riittävyyttä lainsäädännön vaatimuksiin nähden. Tämän jälkeen annettiin ohjeita, miten jätevesijärjestelmän kanssa tulisi jatkossa toimia ja vastattiin asukkaan kysymyksiin. Neuvontakäynnillä jätevesijärjestelmästä jätettiin kiinteistölle kirjallinen arvio (liite 4). Lisäksi jätettiin tarpeen mukaan yleishyödyllisiä esitteitä ja ohjeita sekä tarvittaessa lista alueella toimivista jätevesijärjestelmien suunnittelijoista. Neuvontakäynneillä ei jaettu kaupallista materiaalia.

Neuvontakäynneillä asukailta kysyttiin, saako käynnin tiedot luovuttaa viranomaisille. Neuvontakäyntien jälkeen ko. kunnalle ja Pirkanmaan ELY-keskukselle toimitettiin osoitelistat sekä toteutuneista että peruuntuneista käynneistä. Vesihuoltotiedot luovutettiin vain niiltä kiinteistöiltä, jotka antoivat siihen luvan.

Kuva 3.1. Yhteenveto hankkeiden käyttämästä kiinteistökohtaisen neuvontatyön toimintamallista.

3.2 Yhteenveto vuosien 2012–2016 neuvontatyöstä

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry teki jätevesineuvontatyötä vuosittain eri kuntien alueella. Neuvontaa saavat kunnat ja kylät valittiin joka vuosi kuntien ja Pirkanmaan ELY-keskuksen ehdotusten mukaan. Monessa kunnassa tarjottiin neuvontaa useana vuonna. Neuvottujen kiinteistöjen vesihuollon tila on koottu kuntakohtaisiksi yhteenvedoiksi, joista esimerkki on tämän raportin liitteenä 5. Kaikki kuntayhteenvedot on ladattavissa hankkeen nettisivuilta kvvy.fi/kuntayhteenvedot. Yksittäisiltä kunnan alueilta saatujen neuvontatietojen yleistäminen koko kunnan viemäriverkostojen ulkopuolisen alueen tilannetta kuvaavaksi vaatii kuitenkin perehtymistä mukaan valikoituneiden alueiden erityisvaatimuksiin. Jo yksi iso erityisalue, esimerkiksi pohjavesi- tai rantayleiskaava-alue voi yhden kunnan osalta vääristää aineiston yleistettävyyttä merkittävästi. Sen sijaan laajempia alueita, esimerkiksi koko maakuntaa, tarkasteltaessa kuntien välinen vaihtelu ja erityisalueiden merkitys taasaantuu ja tiedot antanevat moniin tarkoituksiin riittävän tarkan yleiskuvan jätevesijärjestelmien tilasta.

Neuvontakäyntiä tarjottiin asukkaille pääosin kirjeitse, lisäksi muutamia käyntejä tehtiin vuosittain asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella. Neuvontatyön rahoituspäätösten mukainen neuvontakäyntitavoite oli vuosina 2012–2016 yhteensä 3550 käyntiä. Käyntiä tarjottiin yhteensä 6875 kiinteistölle, joista 4364 kiinteistöä otti neuvontakäynnin vastaan. Vuosittainen neuvontakäyntien toteumaprosentti, neuvonnalle asetetut käyntitavoitteet ja tavoitteiden täyttyminen on esitetty taulukossa alla (Kuva 3.2).

Vuosi	Tarjottu	Toteutunut	Peruuntunut	Toteuma %	Tavoite	% tavoitteesta
2016	764	392	372	51	350	112
2015	1783	994	789	56	700	142
2014	1361	885	476	65	800	111
2013	1097	762	335	69	700	109
2012	1870	1331	539	71	1000	133
	6875	4364	2511	63	3550	123

Kuva 3.2. Yhteenveto vuosien 2012-2016 neuvontakäyntien tavoitteista ja tavoitteiden täyttymisestä.

Neuvontatyölle rahoittajan toimesta asetetut tavoitteet ylitettiin joka vuosi. Neuvonnan toteuma pieneni vuosi vuodelta, ollen parhaimmillaan neuvonnan alkaessa 71 % ja vuonna 2016 enää 51 %.

Neuvontakäyntien jakautuminen ja toteumaprosentti kunnittain on esitetty yhteenvetotaulukossa (Kuva 3.3). Kartta neuvontakäyntien sijoittumisesta kuntiin löytyy liitteestä 1.

Kunta	Tarjottu	Toteutunut	Peruuntunut	Toteuma %
Akaa	140	86	54	62
Hämeenkyrö	301	169	132	56
Ikaalinen	624	395	229	63
Juupajoki	202	169	33	84
Kangasala	345	216	129	63
Kihniö	268	120	148	45
Lempäälä	415	237	178	57
Mänttä-Vilppula	96	47	49	49
Nokia	636	398	238	63
Orivesi	740	504	236	68
Parkano	290	173	117	60
Punkalaidun	229	157	72	69
Pälkäne	288	199	89	69
Ruovesi	263	196	67	74
Sastamala	230	164	66	71
Tampere	501	317	184	63
Urjala	284	213	71	75
Valkeakoski	184	92	92	50
Vesilahti	383	225	158	59
Virrat	253	170	83	67
Ylöjärvi	203	117	86	58
	6875	4364	2511	63

Kuva 3.3. Yhteenveto vuosina 2012-2016 toteutuneista ja peruuntuneista KVVY:n tarjoamista jätevesineuvontakäynneistä kunnittain.

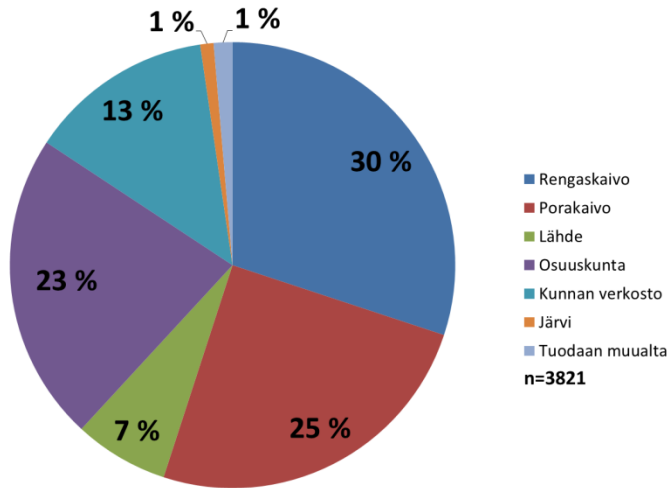
Neuvontakäyntien toteumaprosentti vaihteli kunnittain 45–84 prosentin välillä ollen keskimäärin 63 prosenttia. Toteutumatta jääneistä käynneistä 46 prosentissa tapauksista kiinteistöltä ei tavoitettu ketään, vaikka käyntiä ei oltu etukäteen peruttu. Neuvontakäynnin perumisen yhteydessä noin joka viides kiinteistönomistaja sai neuvontaa puhelimesta tai sähköpostilla.

Kiinteistökohtaisesti neuvotuista 4364 kiinteistöstä 3888 kpl (89 %) oli vakituisia asuntoja. Ympäri-vuotisille vapaa-ajan asunnoille tehtiin neljä prosenttia (168 kpl) käynneistä ja pelkästään kesäkäytössä oleville mökeille kuusi prosenttia (251 kpl) käynneistä. Muille, kuten esimerkiksi erilaisille tuotantotiloille ja neuvontakäynnin aikaan asumattomille kiinteistöille tehtiin 57 käyntiä (1 %). Tämän raportin tarkasteluissa käsitellään pääasiassa vakituisia asuntoja, koska muiden kuin vakituisten asuinkiinteistöjen käyttö ja järjestelmät ovat hyvin sekalaisia ja niille suunnattujen neuvontakäyntien määrä oli pieni, minkä takia tulosten tulkinta ei ollut mielekäästä.

3.3 Yhteenveto kiinteistöjen vesihuoltojärjestelmistä

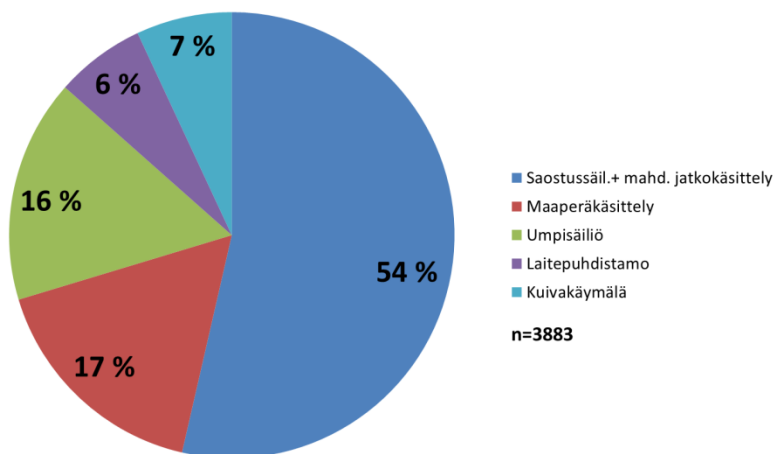
Kiinteistökäynnillä kysyttiin talousveden hankinnasta sekä kiinteistön jätevesien käsittelystä ja siihen mahdollisesti suunnitelluista parannuksista. 55 prosenttia vakituisesti asutuista kiinteistöistä sai juomavetensä pora- tai rengaskaivosta (Kuva 3.4). Osuuskunnan tai kunnan vesijohtoverkostoon oli liit-

tynyt reilu kolmannes kiinteistöistä. Seitsemän prosenttia kiinteistöistä otti juomavetensä lähteestä ja yhdelle prosentille juomavesi tuli suoraan järvestä tai se tuotiin muualta. Osa kiinteistönomistajista kertoi ottavansa juomaveden ja pesuveden eri paikoista, mutta neuvotat kirjasivat ainoastaan juomaveden lähteen.

Kuva 3.4. Vuosina 2012-2016 neuvontakäynneillä todettu vakituisten asuinkiinteistöjen juomaveden hankintatapa.

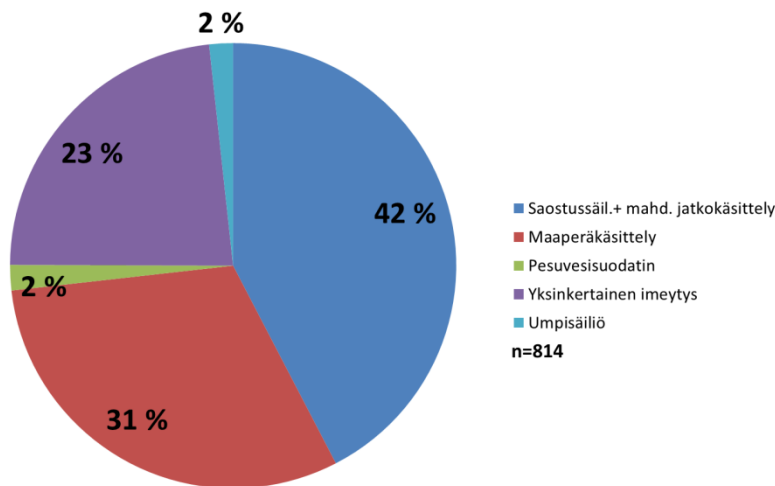
Yleisin mustien jätevesien käsittelyjärjestelmä (54 %) oli pelkkiin saostussäiliöihin perustuva järjestelmä. Saostussäiliöiden perässä saattoi lisäksi olla jonkinlainen imeytys, joka ei kuitenkaan puhdistusteholtaan vastannut nykymuotoista käsittelyjärjestelmää. Nykyvaatimusten mukaisia imeytys- ja suodatuskenttiä vessavesille oli 17 prosentilla kiinteistöistä. Umpisäiliö oli 16 prosentilla kiinteistöistä, ja näistä kuudesosaan johdettiin myös pesuvedet. Laitepuhdistamo oli kuudella prosentilla kiinteistöistä. Vakituista asunnoista 7 prosentilla (270 kpl) ei ollut käytössä vesivessaa. Useimmin näillä kiinteistöillä oli käytössä vanhanaikainen ulkokuuusi, mutta myös jonkin verran sisäkuivakäymälöitä. Vessavesijärjestelmien jakauma on esitetty alla olevassa kuvassa (Kuva 3.5).

Kuva 3.5. Vakituisten asuinkiinteistöjen vessavesijärjestelmät vuosien 2012-2016 neuvontakäynneillä kerätyn tiedon pohjalta. Kaaviossa on mukana sekaviemärijärjestelmät ja erillisviemäröidyistä järjestelmistä vessavesien osuus sekä kuivakäymälät.

Vakituisten asuntojen vessavesijärjestelmistä 26 prosenttia oli rakennettu 2010- ja 2000-luvuilla. 1990-luvulla oli rakennettu 17 prosenttia järjestelmistä ja 1980-luvulla 23 prosenttia. Loput järjestelmistä olivat tätä vanhempia tai kiinteistöllä ei ollut käytössä ollenkaan vesivessaa. Neuvojat ovat kirjanneet järjestelmän vanhimman osan iän. Myöhemmin tehdyt osaremontit eivät näy tilastossa.

Vakituisten asuntojen pesuvedet käsiteltiin valtaosin (79 %) samassa järjestelmässä vessavesien kanssa. Pelkästään pesuvesien puhdistukseen rakennettuja käsittelyjärjestelmiä vuosien 2012–2016 neuvonnassa arvioitiin 814 kpl. Yleisin pesuvesijärjestelmä oli pelkkiin saostussäiliöihin ja mahdolliseen puutteelliseen jatkokäsittelyyn perustuva järjestelmä (42 %) (Kuva 3.6). Nykymuotoisia maaperäkäsittelyjä oli noin kolmasosalla erillisviemäröidyistä kiinteistöistä. Kahdella prosentilla kiinteistöistä oli harmaavesisuodatin ja kahdella prosentilla oli harmaille vesille oma umpisäiliö. Lopuilla kiinteistöillä oli käytössä riittämätön yksinkertainen imeytys, kuten imeytyskaivo. Lisäksi 130 vakituisesti asutulla kiinteistöllä jätevesien määrä oli vähäinen ja ei talousjätevesiasetuksen mukaisesti vaadi varsinaista käsittelyjärjestelmää.

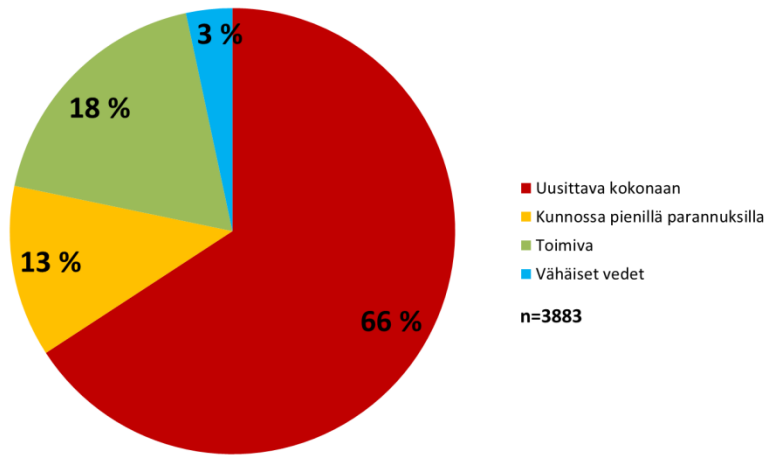
Kuva 3.6. Vuosina 2012-2016 neuvontakäynneillä todettujen vakituisten asuinkiinteistöjen pelkkien pesuvesien käsittelyjärjestelmät. Kuvaajassa ei ole mukana vähäisten pesuvesimäärien järjestelmiä (130 kpl).

3.4 Jätevesijärjestelmien uusimistarve ja suositukset

Kiinteistöjen jätevesijärjestelmät arvioitiin kolmiportaisen luokituksen avulla joko toimiviksi, pieniä kunnostustoimia vaativiksi tai kokonaan uusittaviksi. Lisäksi kirjattiin erikseen kiinteistöt, joiden vedenkäyttö oli vähäistä ja kiinteistöt, jotka olivat ympäristönsuojelulain tarkoittaman ikävapautuksen piirissä. Pääsääntöisesti myös ikävapautettujen kiinteistöjen jätevesijärjestelmä arvioitiin. Neuvojan antama arvio perustuu järjestelmän silmämääräiseen kuntoarvioon ja neuvontakäynnillä läsnä olleen asukkaan kertomaan. Arviointi tehtiin Suomen ympäristökeskuksen luokittelukriteerien mukaan. Järjestelmän puhdistustehokkuuden mittaaminen ei ole neuvontakäynnillä mahdollista.

Jätevesineuvontakäynneillä todettiin, että 66 prosenttia vakituisten asuntojen 3883 arvioidusta jätevesijärjestelmästä vaatii isoa saneerausta (Kuva 3.7). 13 prosenttia kiinteistöistä selviää pienillä jär-

jestelmän parannustoimilla ja 18 prosentilla järjestelmä on jo nykyisellään kunnossa. Vähäisen vedenkäytön piiriin kuului kolme prosenttia arvioiduista järjestelmistä.

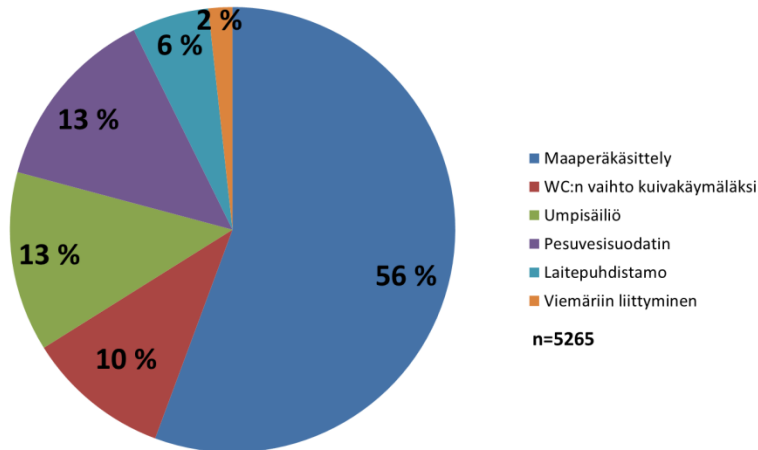
Kuva 3.7. Vakituisten asuinkiinteistöjen jätevesijärjestelmien arvioitu saneeraustarve vuosien 2012-2016 neuvontakäyntien tiedon pohjalta.

Kokonaan uusimista vaativat järjestelmät olivat pääosin vanhoja, kahden tai kolmen saostussäiliön järjestelmiä tai vanhoja ja puutteellisia imeytysjärjestelmiä. Näillä järjestelmillä ei saavuteta riittävää puhdistustulosta.

Pienistä korjaustoimenpiteistä useimmiten jouduttiin huomauttamaan umpisäiliön ylitäyttöhälytysten puuttumisesta. Maaperäkäsittelyjärjestelmien yleisimmät puutteet liittyivät järjestelmän tuuletuksen parantamiseen, säiliöiden kansien ja t-haarojen kuntoon ja kasvien poistamiseen kentän päältä tai läheisyydestä.

Toimivaksi arvioitujen maaperäkäsittelyjärjestelmien yhteydessä keskusteltiin järjestelmän säännöllisen tyhjennyksen tarpeellisuudesta sekä mm. suodatuskentän toiminnan tarkkailusta. Vanhempien, mutta vielä toimivaksi arvioitujen, järjestelmien yhteydessä keskusteltiin mahdollisista uusimiseen viittaavista oireista. Oireita voi olla mm. säiliöiden padotus, jatkuva voimakas haju tai jätevesien purkautuminen väärään paikkaan. Laitepuhdistamoiden osalta keskusteltiin säännöllisten hoitotoimien suorittamisesta sekä lietteen laskeutuvuuskokeen ja poistuvan jäteveden tarkkailun tarpeellisuudesta. Lisäksi käynneillä keskusteltiin mm. kuivakäymälän pohjarakenteiden tiiveydestä sekä jätteiden jatkokompostoinnista.

Nykyisen jätevesijärjestelmän toimivuusarvion ja pienten korjausehdotusten lisäksi neuvoja antoi tarvittaessa koko järjestelmän saneeraussuosituksia. Eniten (56 %) jätevesijärjestelmän uusimista vaativille kiinteistöille suositeltiin maaperäkäsittelyjärjestelmien rakentamista (Kuva 3.8). Umpisäiliötä joko vessavesille tai kaikille vesille suositeltiin 13 prosentille kiinteistöistä. 13 prosenttia suosituksesta koski harmaavesisuodattimen asennusta ja 10 % vesivessan vaihtamista kuivakäymäläksi. Kuu-delle prosentille suositeltiin laitepuhdistamoja. Lisäksi kahdelle prosentille suositeltiin liittymistä kun-nalliseen tai osuuskunnan viemäriin. Samalle kiinteistölle on voitu suositella yhtä tai useampaa järjes-telmävaihtoehtoa ja usein esimerkiksi kuivakäymäläsuositus on ollut vaihtoehtoinen jonkin jätevesi-järjestelmän rakentamissuosituksen kanssa.

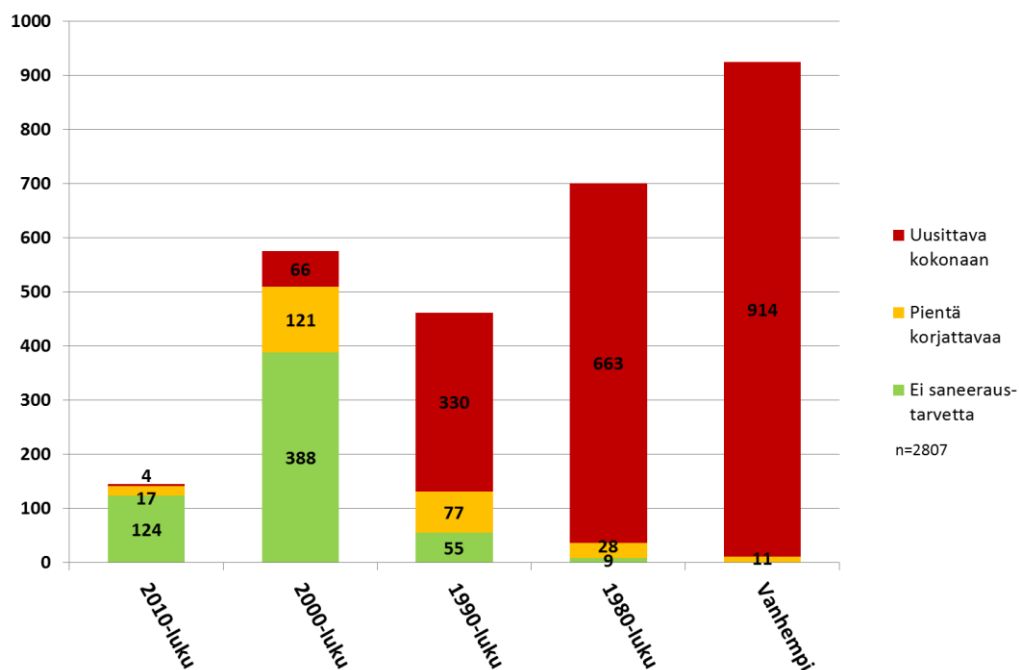

Kuva 3.8. Neuvojen järjestelmäsuositukset jätevesijärjestelmän uusimistarpeessa oleville vakituksille asunnoille vuosina 2012–2016. Maaperäkäsittely sisältää sekä kaikkien vesien että vain harmaiden vesien maaperäkäsittelysuositukset. Umpisäiliö sisältää sekä kaikkien vesien että vain wc-vesien umpisäiliösuositukset. Samalle kiinteistölle on voitu suositella yhtä tai useampaa eri järjestelmävaihtoehtoa.

4. YLEISEMMÄT TARKASTELUT

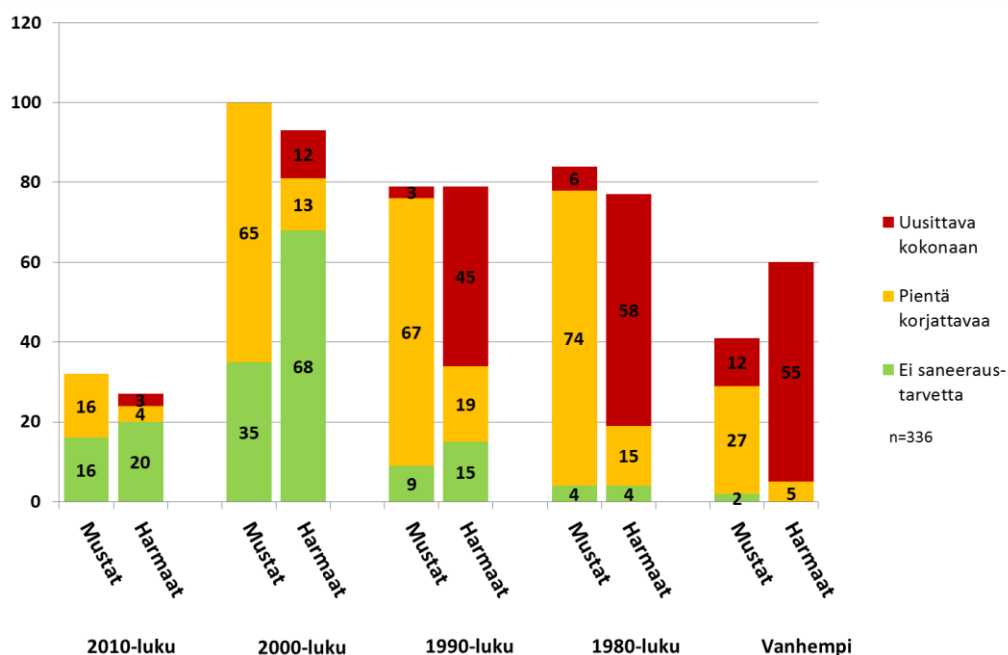
4.1 Jätevesijärjestelmien toimivuus suhteessa ikään

Jätevesijärjestelmän käyttöikä riippuu valitusta järjestelmästä sekä järjestelmän käytöstä ja huollosta. Karkeana yleistyksenä voidaan sanoa jätevesijärjestelmä tarvitsevan isompaa saneerausta 15–25 vuoden välein. Vuosien 2012–2016 neuvontakäynneillä arvioitiin yhteensä 2807 kappaletta vakituisten asuntojen ns. sekaviemärijärjestelmää eli jätevesijärjestelmää jossa sekä wc-vedet että pesuvedet käsitellään samassa puhdistusjärjestelmässä. Neuvontakäynneillä on kirjattu jätevesijärjestelmien vanhimman osan ikä. Vuosien 2012–2016 neuvonnan tietojen perusteella valtaosa (89 %) kunnossa oleviksi arvioiduista sekaviemärijärjestelmistä oli rakennettu 2010- ja 2000-luvuilla (Kuva 4.1). Vain 11 % toimivaksi arvioiduista järjestelmistä oli rakennettu ennen vuotta 2000. Vastaavasti lähes kaikki 1980-luvun ja sitä vanhemmat järjestelmät arvioitiin kokonaan uusittaviksi. Myös valtaosa 1990-luvulla rakennetuista järjestelmistä arvioitiin kokonaan uusittaviksi, minkä lisäksi pieni osa 2000-luvunkin järjestelmistä havaittiin olevan jo ison saneerauksen tarpeessa.

Kuva 4.1. Sekaviemärijärjestelmien toimivuus suhteessa järjestelmän ikään vuosien 2012-2016 neuvontakäyntien perusteella. Kuvaaja ei sisällä kuivakäymälällisiä kiinteistöjä.

Jätevesien erillisviemäroinnissä wc-vesille on tyypillisesti umpisäiliö ja harmaille vesille jokin muu käsittelyjärjestelmä. Mustien ja harmaiden vesien järjestelmät on voitu rakentaa eri aikaan. Neuvontakäynneillä arvioitiin mustien vesien umpisäiliöiden pääsääntöisesti olevan joko kunnossa tai pieniä parannuksia vaativia (Kuva 4.2). Umpisäiliöille suositellut pienet parannustoimet on lähes aina ylitäytönhälyttimen lisääminen. Sen sijaan vain harva 1980-luvun tai vanhempi harmaiden jätevesien järjestelmä on ollut enää toimintakuntoinen ja uudemmissakin on ollut melko paljon parannettavaa.

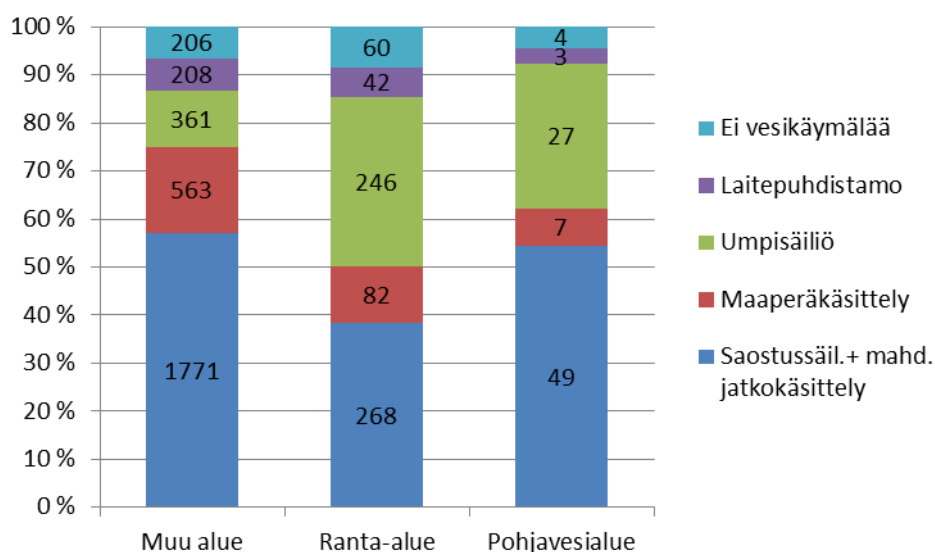
Kuva 4.2. Erillisviemäroityjen kiinteistöjen jätevesijärjestelmien toimivuus suhteessa järjestelmän ikään vuosien 2014-2016 neuvontakäyntien perusteella. Kuvaaja ei sisällä kuivakäymälällisiä kiinteistöjä.

Aineiston perusteella jätevesijärjestelmän saneeraustarve on vahvasti linkittynyt järjestelmän ikään. Vain harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta, ennen vuotta 1990 rakennetut järjestelmät todettiin neuvontakäynnillä saneerattaviksi. Myös 1990-luvulla rakennetut järjestelmät ovat jo suurelta osin uusimistarpeessa, mutta toimiviakin järjestelmiä tässä ikäryhmässä on jonkin verran. 2000-luvun järjestelmät todettiin pääsääntöisesti toimiviksi, mutta ei kuitenkaan kaikkia.

4.2 Erityisalueiden jätevesijärjestelmät

Huhtikuussa 2017 voimaan tullut uusi ympäristönsuojelulaki nostaa esiin erityisen herkkiä alueita, joilla jätevesienkäsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Erityisen herkkiä alueiksi laissa määritellään vesistöjen ja meren ranta-alue keskivedenkorkeudesta 100 metriin asti sekä 1. ja 2. luokan pohjavesialueet. Jätevesineuvonnassa vuosina 2012–2016 ranta-alueilla sijaitseville vakituksille asunnoille kohdistui 698 käyntiä (10 %) ja pohjavesialueille 90 käyntiä (2 %). Ympäristöministeriön työryhmän on todennut, että kaikista haja-asutusalueen kiinteistöistä 16 % sijaitsee 100 metrin ranta-vyöhykkeellä ja 7 % pohjavesialueella. Erityisesti pohjavesialueille suuntautuneiden käyntien määrä oli siis melko pieni. Tämä johtuu osittain siitä, että valtaosa Pirkanmaan kuntien ympäristönsuojelumääräyksistä asettaa tiukat ja yksiselitteiset vaatimukset pohjavesialueille. Lisäksi kunnat ovat usein itse lähestyneet pohjavesialueiden kiinteistönomistajia, eikä näin neuvonnan tarvetta juuri ole. Erityisalueiden jätevesivaatimukset kuitenkin vaihtelevat kunnittain.

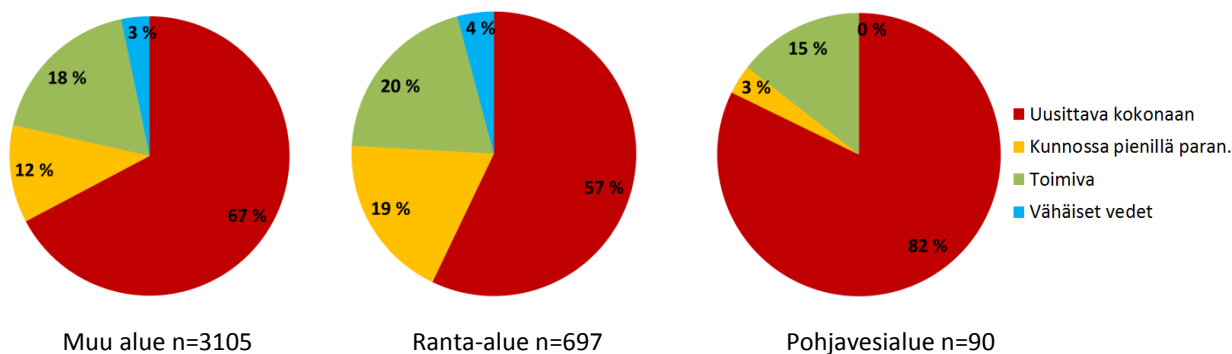
Merkittävin ero ranta-alueiden, pohjavesialueiden ja ns. muun alueen välillä oli umpisäiliöiden yleisyys erityisen herkällä alueilla. Niin sanotuilla muilla alueilla umpisäiliöitä vessavesille oli vain 12 prosentilla kiinteistöistä, kun rannassa niitä oli 35 % ja pohjavesialueilla 30 % kiinteistöistä (Kuva 4.3). Pelkkiin saostussäiliöihin perustuvia järjestelmiä vessavesille oli rannassa vain 35 % kun muilla alueilla niitä oli 57 %. Lisäksi nykymuotoisia imeytys- ja suodatuskenttiä oli erityisalueilla hieman vähemmän kuin muilla alueilla.

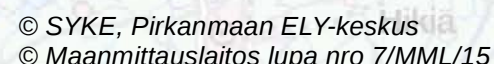
Kuva 4.3. Wc-vesien käsittelyjärjestelmät erilaisilla alueilla vuosien 2012-2016 neuvontakäyntien tiedon perusteella. 28 kiinteistöä sijaitsee sekä ranta- että pohjavesialueella. Kaaviossa on mukana sekaviemärijärjestelmät ja erillisviemäroidyistä järjestelmistä vessavesien osuus sekä kuivakäymälät.

Alueiden väliset erot johtunevat osin usean Pirkanmaan kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä, jotka kieltävät puhdistettujen ja puhdistamattomien käymäläjätevesien johtamisen maaperään rantavyöhykkeellä. Muiden järjestelmien yleisyydessä ei ollut merkittäviä eroja alueiden välillä. Kuitenkin erityisesti pohjavesialueille tehtyjen neuvontakäyntien määrä on niin pieni, ettei aineistosta voi havaita varsinaisia tilastollisia eroja.

Järjestelmien saneeraustarpeen osalta ranta-alueiden asukkailla oli keskimäärin vähemmän korjattavaa kuin muilla. Kokonaan uusittavia järjestelmiä oli rannassa 57 %, kun muulla alueella niitä oli 67 % (Kuva 4.4). Pohjavesialueiden asukkailla puolestaan todettiin eniten saneeraustarvetta, jopa 82 % oli kokonaan uusittavia järjestelmiä. Iso saneeraustarve johtunee pääosin harmaiden vesien käsittelyn puutteista. Kuitenkin ranta-alueiden kiinteistöille suositeltiin eri alueista eniten (19 %) pieniä korjaustoimenpiteitä, pohjavesialueille taas vähiten (3 %). Neuvonnassa vuosittain esille tulleita haasteita oli, etteivät asukkaat aina itse tiedä asuvansa erityisalueella tai ainakaan he eivät tiedä, että sillä olisi vaikutusta jätevesien käsittelyn vaatimuksiin. Tämäkin on voinut vaikuttaa pohjavesialueiden suurempaan saneeraustarpeeseen.

Kuva 4.4. Vuosina 2012-2016 neuvontakäyntien perusteella todettu erilaisten alueiden vakituisten asuntojen jätevesijärjestelmien saneeraustarve. 28 kiinteistöä sijaitsee sekä ranta- että pohjavesialueella

Tiedote

Etunimi Sukunimi
Lähiosoite
Postinumero Toimipaikka

Hyvä kiinteistönhaltija,

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY) tekee jätevesineuvontaa asuinalueellanne. Jätevesineuvoja kiertää alueen vakituisesti asutuilla kiinteistöillä ja pyynnöstä myös kesämokeilla. Neuvoja arvioi, tarvitseeko kiinteistön nykyinen jätevesijärjestelmä kunnostusta ja kertoo mahdollisesti tarvittavista saneeraustoimista. Neuvoja opastaa myös uusien järjestelmien hoito- ja huoltotoimenpiteissä.

Neuvontatyö on valtion rahoittamaa ja asukkaille **vapaaehtoista** ja **maksutonta**. Neuvontatyön toteuttaja KVVY ry ei ole viranomainen ja käynnin tavoite on neuvonnallinen. Neuvonta-alueet ovat kunnan valitsemia ja osoitetiedot kuntien toimittamia. Kiinteistökäynnillä kerätyt vesihuoltotiedot luovutetaan viranomaisille vain kiinteistönomistajan luvalla.

Jätevesineuvoja tulee kiinteistöllenne Sakokaivontie 321

**ti 15.5.
klo 9-12
välillä**

Kiinteistökäynti edellyttää kiinteistönomistajan tai hänen edustajansa paikalla oloa. Käynti kestää vajaan tunnin. Neuvontakäyntiä varten on hyvä etsiä valmiiksi jätevesijärjestelmän selvityslomake tai suunnitelma. Voitte tarvittaessa täyttää myös kirjeen mukana lähetetyn selvityslomakkeen.

Mikäli ehdotettu ajankohta ei sovi, voitte varata uuden ajan neuvojalta. Jos neuvoja ei vastaa puhelimeen, hän on todennäköisesti neuvontakäynnillä. Jättäkää viesti vastaajaan yhteystiedoillanne tai lähettäkää tekstiviesti/sähköposti, niin neuvoja palaa asiaan vapauduttuaan.

Terveisin,

Jätevesineuvoja
Elli Osaaja
p. 050 5749 123
etunimi.sukunimi@kvvy.fi

Jätevesisäädöksiin valmisteilla muutoksia 2017

- » Puhdistusvaatimukset säilyvät ennallaan
- » On esitetty, että ranta- ja pohjavesialueilla järjestelmät tulisi kunnostaa 31.10.2019 mennessä
- » On esitetty, että muilla alueilla kunnostukset tulee tehdä viimeistään muun peruskorjauksen yhteydessä

Toimiva jätevesijärjestelmä on satsaus oman lähiympäristön puhtauteen ja kiinteistön arvoon!

Kiinteistökohtainen jätevesineuvontakäynti

Hanketiedot

Neuvoja: _____

Käyntipäivä: _____

Kunta: _____

Kiinteistön yhteystiedot

Kenen kanssa juteltu: _____

Katuosoite: _____

Postiosoite: _____

Käymäläjärjestelmän rakentamisvuosi

- ☐ 2010-luku
- ☐ 2000-luku
- ☐ 1990-luku
- ☐ 1980-luku
- ☐ 1970-luku
- ☐ 1960-luku
- ☐ Vanhempi
- ☐ Ei järjestelmää
- ☐ Ei pysty arvioimaan

Käytössä oleva käymäläjärjestelmä

- ☐ Umpisäiliö
- ☐ Pelkät saostussäiliöt
- ☐ Saostussäiliöt + jokin muu
- ☐ Imeyttämö
- ☐ Maasuodattamo
- ☐ Laitepuhdistamo
- ☐ Sisäkuivakäymälä
- ☐ Ulkokuivakäymälä

Muista keskustella myös järjestelmän purkupaikasta asukkaan kanssa

Tehdasvalmisteisen järjestelmän laitemerkki ja malli:

Lisätiedot vessajärjestelmästä tai kuivakäymälästä esim. rakenteet, saneeraukset, purkujärjestelyt:

Pesuvesijärjestelmän rakentamisvuosi

- ☐ 2010-luku
- ☐ 2000-luku
- ☐ 1990-luku
- ☐ 1980-luku
- ☐ 1970-luku
- ☐ 1960-luku
- ☐ Vanhempi
- ☐ Sama mustien vesien kanssa
- ☐ Ei järjestelmää
- ☐ Ei pysty arvioimaan

Käytössä oleva pesuvesijärjestelmä

- ☐ Sama järj. vessavesien kanssa
- ☐ Vähäiset vedet
- ☐ Pelkät saostussäiliöt
- ☐ Saostussäiliöt + jokin muu
- ☐ Yksinkertainen imeytys
- ☐ Pesuvesisuodatin
- ☐ Imeyttämö
- ☐ Maasuodattamo
- ☐ Laitepuhdistamo
- ☐ Umpisäiliö
- ☐ Ei järjestelmää

Lisätiedot pesuvesijärjestelmästä:

Säiliöiden tyhjennys

Tyhjennystiheys (pelkät mustat tai mustat+harm. yhd.)

- ☐ Käytössä kuivakäymälä
- ☐ Ei tyhjennetä
- ☐ Harvemmin kuin kerran vuodessa
- ☐ 1 krt/v
- ☐ 2 krt/v
- ☐ 3-5 krt/v
- ☐ 6 krt/v tai useammin

Tyhjennyspaikka (pelkät mustat tai mustat+harm. yhd.)

- ☐ Peltolevitys
- ☐ Jätevedenpuhdistamo
- ☐ Lietteen kompostointi kiinteistöllä
- ☐ Säiliöitä ei tyhjennetä
- ☐ Käytössä kuivakäymälä

Tyhjennystiheys (harmaat)

- ☐ Harmaat mustien kanssa samaan
- ☐ Ei tyhjennetä
- ☐ Harvemmin kuin kerran vuodessa
- ☐ 1 krt/v
- ☐ 2 krt/v
- ☐ 3-5 krt/v
- ☐ 6 krt/v tai useammin

Tyhjennyspaikka (pelkät harmaat)

- ☐ Peltolevitys
- ☐ Jätevedenpuhdistamo
- ☐ Lietteen kompostointi kiinteistöllä
- ☐ Säiliöitä ei tyhjennetä
- ☐ Ei tyhjennettäviä säiliöitä
- ☐ Harmaat mustien kanssa samaan

Säiliöiden tyhjentäjä: _____

Kiinnostus lietteiden käyttöön omalla pellolla

- ☐ Ei kiinnostusta
- ☐ Kyllä, pello ja kalusto itsellä
- ☐ Kyllä, pello on, mutta ei omaa kalustoa
- ☐ Kyllä, mutta ei omaa peltoa eikä kalustoa

Kiinteistön perustiedot

Etäisyys naapuriin alle 100 metriä:

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Täytyykö ikävapautuksen edellytykset:

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ Ei selvinnyt

Etäisyys rantaan alle 100 metriä:

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Pohjavesialueella:

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Erityisvaatim? _____

Kiinteistön käyttötiedot

Kiinteistön käyttötapa:

- ☐ Vakituisesti asuttu kiinteistö
- ☐ Vapaa-ajan asuminen
- ☐ Kesäasuminen
- ☐ Muu
- mikä _____

Montako henkilöä asuu vakituisesti? _____ kpl

Talousvesi

Talousveden lähde:

- ☐ Rengaskaivo
- ☐ Porakaivo
- ☐ Lähde
- ☐ Osuuskunta
- ☐ Kunnan verkosto
- ☐ Järvi
- ☐ Tuodaan muualta

Järjestelmän sijainti tontilla

Kerro asukkaalle, onko järjestelmän sijainti ok eli kannattaako uusi järjestelmä rakentaa samaan paikkaan

Jätevesidokumentit

Varmista, että kiinteistöllä on jätevesiselvitys, järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet ja hoitotoimet kirjataan käyttöpäiväkirjaan

Neuvojan arvio järjestelmän toimivuudesta

Sekaviemäröinti (mustat ja harmaat samaan)

- ☐ Uusittava kokonaan
- ☐ Kunnossa pienillä parannuksilla
- ☐ Toimiva
- ☐ Erillisviemäröinti
- ☐ Järjestelmää ei voinut arvioida

Erillisviemäröidyt mustat vedet

- ☐ Uusittava kokonaan
- ☐ Kunnossa pienillä parannuksilla
- ☐ Toimiva
- ☐ Ei mustia vesiä / kaikki jv:t samaan järj.
- ☐ Järjestelmää ei voinut arvioida

Erillisviemäröidyt harmaat vedet

- ☐ Uusittava kokonaan
- ☐ Kunnossa pienillä parannuksilla
- ☐ Toimiva
- ☐ Vähäiset vedet
- ☐ Kaikki jätevedet samaan järjestelmään
- ☐ Järjestelmää ei voinut arvioida

Milloin asukas aikoo uusia järjestelmän?

- ☐ Ei uusimistarvetta
- ☐ Heti, akuutti uusimistarve
- ☐ Lähivuosina
- ☐ Myöhemmin tai ei ollenkaan
- ☐ Hakee lykkäystä (ranta- ja pv-alueet)
- ☐ Ikään perustuva lykkäys

Neuvojan suositukset kiinteistölle

- ☐ Maaperäkäsittely kaikille jätevesille
- ☐ WC:n vaihto kuivakäymäläksi
- ☐ Umpisäiliö kaikille jätevesille
- ☐ Umpisäiliö pelkille vessavesille
- ☐ Maaperäkäsittely pelkille pesuvesille
- ☐ Pesuvesisuodatin
- ☐ Laitepuhdistamo
- ☐ Viemäriin liittyminen
-
- ☐ Ilmanvaihdon tehostaminen
- ☐ Hälyttimen lisääminen umpisäiliöön
- ☐ Huoltotoimenpiteitä

Lisätiedot pienistä parannustoimista:

Lisätiedot toimiva järjestelmä / muut:

Saako kiinteistökäynnin tiedot luovuttaa kunnalle?

- ☐ Saa luovuttaa
- ☐ Vain yhteenveto

Kysy, saako toimivan järjestelmän kuvata Instaan!

Kommentit raportiojalle:

Neuvontakäynnillä tehty arvio kiinteistön jätevesijärjestelmästä

Arvion tehnyt jätevesineuvoja	Kiinteistökäynnin päivämäärä
-------------------------------	------------------------------

Kiinteistön osoite	Henkilö, jonka kanssa keskusteltu
--------------------	-----------------------------------

	Jätevesijärjestelmä ei täytä jätevesiasetuksen (209/2011) vaatimuksia ja se on uusittava. Ennen kunnostustöiden aloittamista tulee olla yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan lupatarpeen ja kunnostustöiden laajuuden selvittämiseksi. Toimenpidelupaa vaativien muutostöiden suunnittelussa kannattaa käyttää asiantuntevaa suunnittelijaa.
	Jätevesijärjestelmä vaatii pieniä kunnostustoimia:
	Jätevesijärjestelmä on arviointihetkellä rakenteellisesti kunnossa. Järjestelmää tulee tarkkailla ja huoltaa, jotta puhdistusteho pysyy yllä. Järjestelmän ikääntyessä tai kiinteistön käytön muuttuessa tulee järjestelmän toimivuus arvioida uudelleen.
	☐ Jätevesimäärä on nykyisellään vähäinen eikä sitä koske jätevesiasetuksen (209/2011) puhdistusvaatimukset. Vedenkäytön tai varustetason muuttuessa tulee nykyisen järjestelmän riittävyyttä tarkastella uudelleen.
	☐ Kiinteistö on vapautettu jätevesiasetuksen (209/2011) vaatimuksista ympäristönsuojelulain (527/2014) ikävapautukseen perustuen.

Lisätiedot/ohjeet:

Arvio perustuu järjestelmän pintapuoliseen tarkasteluun. Lopullinen järjestelmävalinta tehdään suunnitteluvaiheessa.

Lisätietoja jätevesiasioista:

xx kunnan ympäristösihteeri xx puh. xx

xx kunnan rakennustarkastaja xx puh. xx

Jätevesiosaaajien yhteystietoja www.kvvy.fi/jatevesi → Osaajia

Viranomaistietoa jätevesistä www.ymparisto.fi/hajajatevesi

Haja-asutuksen vesihuolto Vesilahdessa

Yhteenveto KVVY:n jätevesineuvonnasta

2012-
2016

Neuvontatyön toteutus

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY) on tehnyt kiinteistökohtaisia jätevesineuvontakäyntejä Vesilahdessa Pirkanmaan ELY-keskuksen rahoittamissa neuvontahankkeissa vuosina 2012, 2013, 2015 ja 2016. Neuvontakäyntiä tarjottiin kunnan valitsemien alueiden asukkaille kirjeellä. Vesilahdessa neuvontaa tarjottiin kattavasti ympäri kuntaa. Neuvoja kävi 225 kiinteistöllä, joista 207 kiinteistöä oli vakituksessa asuinkäytössä. Kiinteistökohtaista neuvontatyötä tuettiin mm. neuvontapisteillä, lehtijutuilla ja puhelinneuvonnalla.

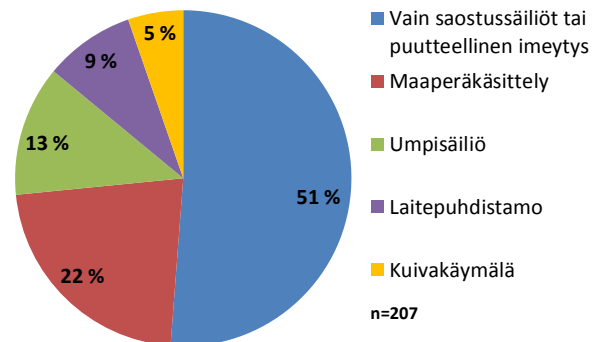
Neuvontakäynnillä jätevesijärjestelmän toimintakunto arvioitiin silmämääräisesti asukkaan kanssa keskustellen. Asukkaalle jätettiin kirjallinen arvio järjestelmän toimintakunnosta ja saneeraustarpeesta sekä annettiin ohjeita saneerauksen tekemisestä tai toimivien järjestelmien hoitotoimista.

Neuvontakäynnit keskittyivät valituille alueille ja 59 prosenttia kiinteistöistä otti vastaan maksuttoman neuvontakäynnin. Kerättyjä vesihuoltotietoja ei voikaan sellaisenaan yleistää koko kunnan haja-asutuksen vesihuollon tilaa kuvaaviksi. KVVY:n neuvonnan lisäksi kunta on voinut tehdä omia jätevesien neuvonta- ja tarkastuskäyntejä.

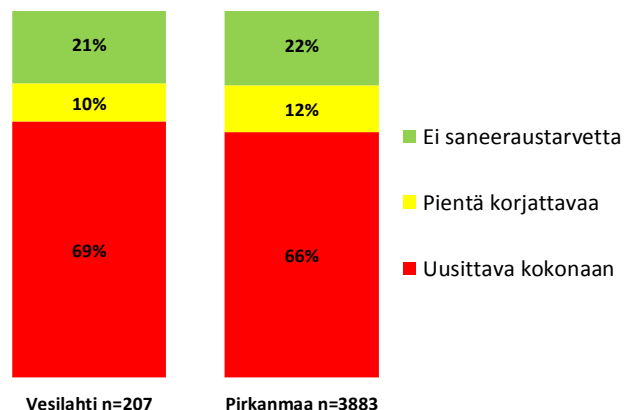
Vesihuollon tila haja-asutusalueella

Vesilahdessa vakituksessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmien uusimistarve oli samansuuntaista kuin Pirkanmaalla keskimäärin. Neuvontakäynneillä arvioituista vessavesijärjestelmistä 31 prosenttia oli rakennettu 2000-luvulla ja ne olivat pääosin nykymuotoisia maaperäkäsittelyjärjestelmiä, umpisäiliöitä ja laitepuhdistamoita. Vanhemmat järjestelmät perustuvat usein pelkkään saostussäiliökäsittelyyn eivätkä täytä nykyisiä puhdistusvaatimuksia.

Vakituksessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen vessavesien käsittelyjärjestelmät neuvotuilla kiinteistöillä Vesilahdessa.

Neuvojen arvio jätevesijärjestelmien saneeraustarpeesta vakituksessa asutuilla kiinteistöillä Vesilahdessa ja Pirkanmaalla.

Vesilahden neuvonta numeroina

Kiinteistökohtaiset neuvontakäynnit

- » Neuvontakäyntiä tarjottu **383** kiinteistöä
- » Neuvontakäynti toteutunut **225** kiinteistöä
- » Toteumaprosentti **59 %**

Vakituisten asuntojen

- » Käynnit ranta-alueilla **29** kiinteistöä
- » Ikävapautus **15 %** kiinteistöistä
- » 2000-luvun järjestelmät **31 %** kiinteistöistä
- » Oma talousvesikaivo **97 %** kiinteistöistä